

Független Magyarország

Egy számj
1500
koronás.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 184.

Felolós szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
koronás.

Felemelik a községek pótdóóját

Csak szabálytalanságok elkövetésével lehetett eddig is fentartani a közigazgatási egyensúlyt. — Dr. Szabovlevics alispán beszámol budapesti utjáról.

A közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén dr. Szabovlevics Dusan alispán előadta, hogy a megye a leggyorsabb zavarok köze jut, ha nem emelik fel a községek pótdóóját. Most ugyanis az a helyzet, hogy 50% ot tesz ki a községek kivethető pótdóója, amiből a megye rögtön evész a községektől megyei hozzájárulás címén 10%-ot. Ezt a 10%-ot azután minden évben 1.160.000 aranykoronát tesz ki, a nyugdíjasok vonják el a megyétől. A községek, hogy az a minisztrációt ell thassák, kénytelenek az én beleegyezésemmel eluasításonra — mondta az alispán — szabálytalanságokat elkövetni más cím ken, mint tanügyi és apaméntatási kiadások címén vtn-k ki új járulékokat, úgy hogy a valóságban nem 50, hanem 80-90%-os községi pótdóadoval is dolgoznak az egyes községek. A többi megyétől sürűn jönnek átiratok, hogy lépjenek fel egységesen a megyének valamint a községi pótdóó felemelése érdekében. Én magam már nem egyszer feltártam a helyzetet a pénzügyminisztériumban s rámutattam a bajok kufejére, mire Kröll min. tanácsos ezeket mondta:

— Csináljátok a legjobb beállítások szerint, mert mi látjuk, hogy a régi szisztéma a kor új követelményeihez nem tudott igazodni s így az 50%-os pótdóó merev kitartásával ká yuba jutottunk.

A megye közgyűlése

Most hogy a vármegye közgyűlése előtt áll — valószínűleg okt 3-án lesz a közgyűlé, mondta tudósítónknak az alispán — fontos a költségvetés összeállítása és ehhez az adatok beszo l gátatása. A legközelebbi napokban az alispán utmutatásai mellett meg is kezdí már a megyei számvevőség a költségvetés

elkészítését. Ehhez azonban szükséges volt tudni a pénzügyminisztérium álláspontját, hogy mi a véleménye a községek felemelendő pótdóójáról. Ez ügyben tartozkodott dr. Szabovlevics Dusan alispán öt napig az elvuit héten Budapesten, aki visszaérkezése után figadta a F.M. tudósítóját s ezeket mondta:

Mat minisztériumban

— Budapestre: a megye halasz hatatlan vitális érdekei szö l töltek. Fővárosi tart zkodásom alatt a megye font s ügyeinek elintézése végett eljár tam a belügy, pénzügy, népjóléti, földmivelésügyi, kereskedelemügyi és k u z minisztériumokban.

Fel kell emelni a községek és a megye pótdóóját.

— A belügy és pénzügy minisztériumban felhírtam, hogy a községi pótdóónak csak 50%-ban való fentartása nemcsak hogy lehetetlen, de teljesen abszurd és tulhatadóit álláspont is és ennek a dolognak sürgős orvoslasát kértem. A megye ősi közgyűlése előtt áll, amikor a költségvetést is leárgyaljuk s így a pótdóókérdés rendezése elodázhatatlan. Vármegyei szabályrendeletünk szerint ez év október 15-ig meg kell tartani a közgyűlést, de viszont ezen egy hón p alatt össze kell állítani a költségvetést. A vármegye: a községek pótdóójából megyei pótdóó címén csak 10 százalékot vehet el, ennél nagyobb százalékot csak külön pénzügyminiszteri rendelettel lehet elvenni, an ír azonban csak nehezen és nagyon nyomós okok alapján engedélyez a pénzügyminiszter. Szóval az a helyzet jelenleg, hogy a megye és köz-ég pótdóója egyúttvé nem lehet több, mint 50 százalék. A megyének befolyó 10 százalékos pótdóóból kell fizetnie a megyei és községi nyugdíjokat,

ami teljesen felemészti az egész 10 százalékos megyei pótdóó-vedelmét. Eddig az állam a nyugdíjasok nyugdíjának 95 százalékat utalta ki államsegély címén, az azonban ez év eső felében redukálta 50, majd 25 százalékra a szanálás következtében, míg végül egészen beszüntette az állam a hozzájárulást, úgy hogy a nyugdíjasok nyugdíjának előteremtése teljesen a megye nyakába szakadt, amit a megye a 10 százalékos pótdóóból eszközöl. Viszont azonban ez teljesen kimeríti a 10 százalékot, amiből

önként vetődik fel a kérdés: miből él a vármegye, miből fedezi a fűtési, vízügyi kiadásokat, min vásárol papírost, irószert stb?

— En azt a propezióót tettem a belügy- és pénzügyminisztériumban, hogy községek 50 pótdóójából teljesen ki kell kapcsolni a megye 10 százalékos pótdóóját s azt a községek maguk használhassák fel. Evvel segítve lesz a községeken. Viszont az 50 százalékon felül külön szedjenek a megye részére 10—15, vagy 20 százalékg megyei pótdóót.

Amit kifogásol a Népszövetség

— A pénzügyminisztériumban előadtak, hogy a Népszövetség kifogásolja, hogy az állami és megyei költségvetésekben külön van felüntetve a megyei és külön a községi pótdóó, ami miatt nehéz a költségvetés kiadási tételének áttekintése, mert külön kell tanulmányozni. Kifejtettem, hogy ez nem okozhat gondot, u eri egyszerűsítve s egy kiadási tételbe foglalva is szerepelhet a megyei és községi pótdóó, csak hogy nem 50 százalékos, hanem 65—70 százalékra felemezve.

A Kigyós-ér lecsapolása.

A közigazgatási bizottsági ülésen már jelentette az alispán, hogy a Kigyós-ér szabályozási munkálatai befejezéshez közelednek. Pácsalmáson már kész, Borsód határában elkészült belőle 4 km, hátra van még itt 6 km. A munkálatok egyelőre lassan haladnak, sőt szünetelnek, mert nincs pénz. Elfogyott. A további munkálatok gyorsasága attól függ, hogy lesz-e pénz. Hogy a munkálatokat befejezhessék, szükséges lesz majd miniegy 200 millió korona felvétele. A munkálatokat azonban még ebben az évben feltétlenül befejezik. Egyelőre sok vitára ad alkalmat a borsódi kigyós-éri hid tulajdonjogi kérdése.

— A földmivelés és belügyminisztériumban eljár tam a Kigyós-ér lecsapolása ügyében is. Hogy a munkálatokat befejezhes-

sük, 200 millió koronára van még szükség. Ennek a kölcsönnek a felvételét azonban közgyűlés fogja megszavazni s ha meg lesz a pénz, akkor a mellékágak lecsapolását is gyorsan befejezzük.

A tompai szárnyut ügye.

— A kereskedelmi minisztériumban az állami utak sürgős kiépítését forszíroztam. Talán még ez volna a legégetőbb probléma. Forster Gyula min. tanácsos honoralta azon előterjesztésemet, hogy Tompara a baji—szegedi állami műútból egy másfél km-es szárnyutat építsenek. Evvel Tompa is bekapcsolódik a nagy közúti hálózatba.

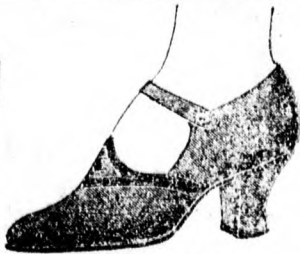
Kutakat fúrnak a községekben.

— A népjóléti minisztériumban eljár tam az irányban, hogy a községekben ne nagyon költséges ártézi kutakat építsenek, hanem csak mélyfúrású (nem No hon) kutakat, amelyeknél az agyagréteg átfurása után 80—100 m. mélységből kapják a község lakosai a jó, egészséges steril vizet. Egyúttal kivíttem azt is, hogy a jánosalmára ártézi kut fúrásához kivitt csöveket — amiket azért nem használta fel, mert jánosalma drágállotta az ártézi kutat és inkább mélyfúrású kutat épített — most más községbe vihessük ártézi kut fúrásához. A minisztériumban azt a választ kaptam, hogy ennek nincs elvi akadálya.

Nagy szeptemberi cipővásár

Olcsón tartós és szép cipőt vásárolhat

Kattarinka József és Fia Cipőárúházában. Telefonszám: 206.

Október elsejéig 4 egyszerű pár harisnya árértékért kap

egy pár magasszárú külföldi Goodjor cipőt minden számban, az árát a kirakatban nézze meg.

Stellner Zsigmond Baja, Vörösmarthy u. 1. sz. (Grauug ház.)

Meghalt a szegényház Matuzsáleme.

Az emberi élet tartama olyannyira változó, hogy nem csoda, ha a hitrege egy bájos mithaszba öltöztette a pár ezer év előtti görögöknek azt a felfogását, miszerint az élet fonala három Párka kezében van. Az egyik fonja a másikat nyújtja, a harmadik pedig ollójával vagdalja. Innen van, hogy vaktában vagdalózó hol egy olyan élet fonalat metszi ketté váratlanul, ahol még alig fejlett ki a zsenge bimbó, hol meg szinte végtelenségbe nyúlik egy-egy földi halandó élete azért, mert a világta an harmadik Párka ollója soha-em találja el a társai által sodorított és nyújtott élet fonalat.

Valóban ez a szép mitológiai mese jut az ember eszébe arra a hirre, amelyet most kaptunk a városi szegényházból, hogy ott meghalt hirtelen a szegényházban Molnár János ácsiparos, aki református vallású volt és a személynék az adott érdekességet, hogy Molnár János nagy időknek volt a tanúja, mert 94 évet ért meg, aki 1831-ben született Baján amint azt Szabó Sámuel árvaszéki emök, anyakönyvezető hivatalosan is megállapította.

Molnár János egy évvel ezelőtt lett a szegényház lakója s még pénteken kiút sétálgatót a vénasszonyok nyarának langyos cirogató verifényében, amely azonban már ép oly erőtlen és fénytelen volt minden tűznélkül, mint az öreg ember hályogos, fakultán, tompán fénylő szeme, amelyből kiugrott a fiatalság heve.

Akik ismerték Molnár Jánost, azt hitték róla, hogy a gondviselés örökre itt felejté Baján a matuzsálemi kort taposó öreg embert, akire még jókai sem merté volna azt mondani, látva hajlott, megrokkant, derekát, hogy öreg ember nem vén ember.

Molnár Jánosnak azonban most, mielőbb mégis belegazolhatott volna az egy évszázadba, mégis örök átomra hívta el a várva-várt és mégis későn jött Halál.

Molnár Jánosnak vasárnap volt a temetése. A bibliai kort megért 8 morozus öreg ember a szegényházban szűkebb környezete előtt sűrűn beszélt a régi idők nagy történelmi eseményeiről, 1848-ról, amikor a „rác-futás” volt. De valahogyan ezek az események elhalványultak, elfakultak emlékezetében és a végén több volt a legenda, a kitalálás, ezekben az elbeszélésekben, mint a valóság.

Molnár Jánossal a nagy idők egy tanúja szállt a sírba.

A buza ára 1925. szept. 15-én
Baján 370.000 korona
Baján 330.000 korona
Zürichí nyitás:
Budapest 72 1/2

330.000
egy 61 százaz lágya korona
(tele hasáb, fe c gömbfö.) Fogalmi adó és haza-
szállítás 30 ezer korona önként.
Megrendelhető **KATANICS A.**
Baja, Erzsébet kir. uca 96.
Telefon 91.

HIREK.

Gyermek-nap lesz szeptember 20 án.

Hétfőn délelőtt dr. Puskás Dezső h polgármester főjegyző hivatali helyiségében gyermek nap rendezése ügyében értekezlet tartottak a bajai leány és nőgyerekek képviselői részvételével. Az ülésen dr. Puskás főjegyző elnökölt s az ülésen ott volt a Kath. Leányegylet, az I/r. Leányegylet, az Első Bajai Kath. Nőegylet, az I/r. Nőegylet s más jótékonyági egyletek. Egyébként az értekezleten megjelentek Scherrer Rezső megyei főjegyzőné, özv. Mchitsch Józsefné, Kein Böske, Prigly Gizella, Deuts Honka, Bujnyi Józsefné, Safrán Ferencné, azonkívül az ovónők. Az értekezletre csak högyekert hívtak meg, férfiakat nem, mert a gyermeknap akcióhoz elsősorban, meleg, megértő szivekre van szükség.

E határozták, hogy szept. 20. tarják meg a gyermeknapot kizárólag a bajai szegény gyermekek segélyezésére. Ezt a gyermeknapot a város rendezti több helyi jótékonyági egyesület bevonásával. A gyermeknap ép olyan lesz, mint a tavalyi, csak nem lesz olyan nagyszabású, hanem szűkebb keretek közt fog mozogni de ugyanavval a céllal. A sátrakat a Sugovica-parti sétányon fogják felállítani es pedig felét a Nemzeti Kávéház teraszra közelében, a másik feét pedig a Délvidéki Bank r.-t. előtti Sugovica parti sétány bejáratánál. Lesz két na ász sátor, egy süteményes és likőrös, két nyerevény és több

levelezőlap, virág, cigareta és más apróság sátor, amelyekben azon ajándéktárgyakat fogják árúsítani, amiket a nagy közönség b: fog tudni a főjegyzői hivatalnak. Éppen ezért a főjegyzői hivatal léri a közönséget, hogy könyveket, más apróságokat, cserce-becséket küldjön be a hivatalnak a gyermeknap akció számára.

Megnyit az Iparoskör könyvtára. Az Iparoskör értesíté tagjait, hogy könyvtára szeptember hó 16 lól, szerdától fogva minden hétfőn szerdán és szombaton este 5-7 óráig rendelkezésre áll.

Jánoshalma és Bácsalmás harca polgári iskoláért. Bácsalmásnak mar van egy polgári iskola, de a község lakossága most mozgalmat indított egy újat második polgári iskola felállítására, mert az egyik polgári iskolát mezőgazdasági al-sófoxu intézetű akadják fejleszteni. A község már hozott is egy határozatot, hogy a második polgári iskola céljaira a főtéri parkból 2000 negyzetöl területet kihasítanak, ezt a közgyűlési határozatot azonban sokan megfellebbezték. A bácsalmási második polgári iskola kreálásával kapcsolatban Jánoshalma is soromp ba lépett s avval az indokolással, hogy Bácsalmásnak már van egy al-sófoxu középiskolája és egyébként sem áll fent valami kényesze ü szükség ezen második polgári iskola felállítására, azért most Jánoshalma a maga részére akarja megszerezni ezt a polgári iskolát. És Jánoshalmának igazs is van.

Mi az, ami minden nőt érdekel?
Avasi crème, a legjobb arcszépítő-és arcápolószert Baján **csak az APOLLÓ-illatszertárban** kapható! (Uránia-mozgó mellett.)

Szülők figyelmébe!

Internátusba, zárdába, külföldi egyetemre, iskolákba küldendő fiúk és leányok részére az összes szükséges tárgyak legolcsóbban kaphatók a

Zádor Bazárban.

intézeti zokni párja	8-
intézeti harisnya párja	16-
intézeti nyakkendő drb	10-
intézeti zsebkendő	6-
intézeti meleg alsó	70-
intézeti gyapju svet.	70-
intézeti lábszárvédő	70-
intézeti nadrágtartó	20-
intézeti esernyő	110-
intézeti flu ingek	90-
intézeti hátizsák	50-
intézeti fogkefe	6-
intézeti ruhakefe	8-
intézeti hajkefe	12-
intézeti fésű	8-
intézeti szappan 6	25-
intézeti evőeszköz 3	18-
intézeti zsebkés	4-
intézeti táská	14-
intézeti utazó kosár	90-
intézeti tintatartó	12-
intézeti tolltartó	4-
intézeti hegedű	150-
intézeti hegedűtok	150-

ezen kívül a következő tárgyak kaphatók jutányos árral: olasz hurok, hegedűalkatrészek, az összes sport, cserkész és torna felszerelések, Sakk, Ping-pong és minden más társas játékok. Képes, mesés és ifjusági könyvek. Irókészletek, pénztárcák, bőröndök. Üveg, porcellán és aluminium ivó és evő készletek.

Minden nagyobb bevásárló értékes ajándékot kap a

Zádor Bazárban.

